

Kommunstyrelsen
Lena Johansson

Bilaga § 88

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

En framtida spelreglering. SOU 2008:124

Finansdepartementet har gett Gotlands kommun tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet En framtida spelreglering (SOU 2008:124).

Synpunkter

Gotlands kommuns synpunkter tar upp spelberoendeproblematiken och konsekvenser av en ändrad spelreglering för utbud och tillgänglighet till service. Därtill ingår även aspekter på betydelsen av att Svenska Spels huvudkontor ligger på Gotland.

Spelberoende

Spelberoende måste stävjas på flera fronter. I ett spelsammanhang är det grundläggande att så tidigt som möjligt motverka att spelberoende kan uppstå. Här blir de förebyggande insatser och den kontroll som, oavsett spelform, spelarrangören måste ansvara för av stort värde.

När det gäller behandling av spelberoende måste ansvarsfrågan klargöras, dels för att behandlingsmetoder ska fortsätta utvecklas och valideras, dels för att frågor om ansvar för de drabbade inte ska bli föremål för intressekonflikter och ”stuprörsmentalitet”. Nuvarande situation skapar oklarhet om var personer ska få vård. Även ansvaret för samordning och utveckling av ett nationellt och lokalt förebyggande arbete måste förtydligas.

Ofta förekommer spelberoende tillsammans med beroenden av alkohol och andra beroendeframkallande medel och det är därför av vikt att behandling av spelberoende integreras med övrig beroendebehandling. Ett led i detta är att successivt överföra Statens folkhälsoinstituts särskilda uppdrag för frågor om spelberoende till Socialstyrelsen. Målet måste vara att utarbeta nationella riktlinjer i likhet med de som finns för missbruks- och beroendevård.

Förutom de punkter som spelutredningen föreslår bör Statens folkhälsoinstitut även få i uppdrag att:

- genomföra utbildningsinsatser för personal inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården
- upprätta en databas för forskning och utvärdering inom området spelberoende

Planen för utvärderingen av vård-, behandlings- och andra stödformer bör snarast komma till stånd så att inte varje enskild kommun/landsting lägger resurser på att utveckla sina egna program om det finns fungerande alternativ.

Tillgänglighet och serviceutbud

I Svenska Spels uppdrag ligger att eftersträva en väl utbyggd service såväl i storstad som i glesbygd. Idag finns ca. 6 800 ombud, av dessa finns 610 som enda ombud på mindre orter och 250 finns i glesbygd. I glesbygden och på de mindre orterna svarar ombuden för en hög tillgänglighet till kunderna. Ofta ingår ombudsverksamheten i livsmedelsaffärer, vilket förstärker butikernas utbud, ökar attraktiviteten och lönsamheten och är i många fall avgörande för deras existens.

Spelutredningen anser i sin konsekvensanalys, sig inte kunna lämna förslag om förpliktelser för att framtida speloperatörer ska erbjuda spel hos ombud i högre grad än vad operatörerna själva önskar. Alternativet om att öppna marknaden för fler aktörer, gör därmed att ombuden på de mindre orterna och särskilt de i glesbygd, riskerar att försvinna. För de affärer som har ombud förloras då dels den inkomst spelandet ger, dels riskerar den övriga omsättningen att försämrans då kunderna väljer andra alternativ. Riskerna för nedläggningar och en försämrad service är överhängande. Om grundläggande servicefunktioner upphör försämrans utvecklingsmöjligheterna kraftigt för många lands- och glesbygdsområden.

Svenska Spel på Gotland

Svenska Spels huvudkontor har funnits på Gotland sedan sin tillkomst 1996, då Penninglotteriet och Tiptjänst slogs samman. Penninglotteriets huvudkontor hade då funnits på Gotland sedan mitten av 1970-talet. På Gotland fyller Svenska Spel en mycket betydelsefull roll, som en stor arbetsgivare och en i övrigt viktig samhällsaktör.

Gotlands arbetsmarknad är speciell. Det geografiska läget gör att direkt angränsande arbetsmarknadsregioner saknas och den egna arbetsmarknadens storlek är begränsad. Det medför att flexibiliteten och rörligheten på arbetsmarknaden är relativt låg. Näringslivsstrukturen på Gotland skiljer sig på flera sätt från den i övriga Sverige. Den offentliga sektorn, besöksnäringen och jordbruket/livsmedelsindustrin har en stor del av sysselsättningen, medan exempelvis tillverkningsindustrin är förhållandevis liten. Gotland har en lång tradition av egen- och småföretagande. 98 procent av företagen har färre än 20 anställda.

Svenska Spel är med sina 360 anställda i Visby, den fjärde största arbetsgivaren på Gotland. Som ett av få riktigt stora företag på Gotland är Svenska Spel en viktig del i det gotländska näringslivet och på den gotländska arbetsmarknaden. Verksamheten innefattar många olika yrkesområden med olika krav på utbildnings- och kompetensnivåer. Detta bidrar i hög grad till att bredda och variera utbudet på den gotländska arbetsmarknaden. I Visby finns bl.a. driften av IT-systemen, alla spel på Internet, ekonomi, spelsupport och delar av personalhanteringen. Flera arbetsområden är attraktiva för inflyttare i de yngre

åldrar som annars står för ett negativt flyttnetto till Gotland. En annan viktig rekryteringskälla för Svenska Spel är Högskolan på Gotland och där bl.a. utbildningarna inom ekonomi och spelutveckling.

Svenska Spel är även i övrigt en viktig aktör i det gotländska samhället. Företaget står för väsentliga köp av varor och tjänster på Gotland och spelar därmed en viktig indirekt roll för andra delar av näringslivet och arbetsmarknaden liksom för infrastrukturen. Svenska Spel är exempelvis en storkund på flyget mellan Visby och Stockholm. Den gotländska idrotten stöds av Svenska Spel och så även Medeltidsveckan.

Ett genomförande av spelutredningens alternativ två skulle innebära stora konsekvenser för Svenska Spel i Visby. Om Svenska Spel inte längre skulle kunna anordna odds- och tipsspel innebär det verksamhetsförändringar i Visby som kan leda till personalminskningar. Ur ett regionalt utvecklingsperspektiv är det inte acceptabelt.

KOMMUNSTYRELSEN

Eva Nypelius
ordförande

Bo Dahllöf
regiondirektör